

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre — — — — — 6 korona — fillér
Félévre — — — — — 3 " —
Negyedévre — — — — — 1 " 50 "
Tanítóknak és kézműparosoknak egy évre 4 korona
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány sajtó” címére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)
Hirdetések jutányos árban vétetnek fel.
Nyilttér sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán.

Bank-kartel.

A kartelek korát éljük. Itt is, ott is szövetkeznek egyes testületek, hogy a nagyközönség részére szükséges árukat a tisztességesnek mondható haszonnál drágábban hozzák forgalomba, mi által jelentékeny nyereséghez jutnak. A karteleknek ma már se szeri, se száma. Van vaskartel, bőrkartel, cukorkartel, huskartel és így tovább. Csak épen pénzkartel nem volt. Most ez is megszületett a budapesti nagy pénzüzetek jóvoltából. Nyuzni akarnak, nyuzni fognak. Daczára annak, hogy az Osztrák Magyar Bank a kamatlábat nem emelte, a budapesti pénzüzetek összejövének és határozatokat hoztak. Ezek a határozatok oda konkludálnak, hogy miképen tegyék tönkre a magyar hitelviszonyokat és szolgáltsák ki az ország pénzerejét az osztrák kapzsiságnak. Felemelték a kamatlábat egy egész százalékkal. Ez azt jelenti, hogy a vidéki pénzüzeteknek egy százalékkal magasabb kamatra nyujtanak hitelt, tehát ezek is kénytelenek lesznek egy százalékkal magasabb kamatra dolgozni.

Támadás ez a vidéki pénzüzetek ellen, támadás maga a magyar társadalom ellen. Elhatározásukat pusztán a kapzsiság jellemzi, semmi egyéb indokolni nem lehet. Azok a budapesti nagy pénzüzetek évről-évre óriási nyereséggel zárják számadásaikat, vezető embereik és tisztviselőik lukullusi módra vannak fizetve. Oda vándorol a hitelre szorult gazda, iparos, kereskedő, földműves, tisztviselő keresményének jókora része. A részvényesek pedig csak úgy dűskálnak a gazdag jövedelmekben. Most többet akarnak. Azaz nagyon is sokat. Tönkretenni az ország közönségét.

Egyetlen egy budapesti nagyobb pénzüzetet esinált nekik frontot. Nem lépett be a kartelbe, sőt határozottan elítélte. Elítélte a vi-

déki pénzüzetek legnagyobb része és felvette a harcot a pénzkartel ellen. Hiszen saját létezők forog koczkán. Természetesen sok vidéki pénzüzet van benne a bankkartelbe, azok, melyek a budapestiek fiókjai. A többi azonban vétót mondott, saját és a nagyközönség érdekeinek megvédésére. Szép és tisztességes eljárás, melyben bizonyára segítségökre fog állani ugy az államhatalom, mint a társadalom.

Az államhatalomnak kötelessége összes pénzforrásait elzárni ezen szipolyok előtt, kötelessége törvényhozásilag is lesujtani a kartelekre, hiszen azok nem egyebek rablótámadásnál, felhívják magok ellen a törvény szigorát. Kötelessége ezeket a pénzüzeteket olyan adóval sújtani, hogy vegye el a kedvöket a kapzsiságtól és húzza ki a lábuk alól existenciájuk talaját. A közönségnek feladata, hogy azonnal mondja fel betéteit azoknak a bankoknak, melyek a kartel keretébe tartoznak és helyezze el a tisztességes pénzüzeteknél, melyek felvették a küzdelmet a közönséget kizsákmányoló törekvések ellen.

Ki ne látná be, hogy a kartelvező pénzüzetek osztrák zsoldban állanak, tönkre akarnak tenni mezőgazdaságot, ipart, kereskedelmet, tönkre akarják tenni a hivatalnoki kart, szóval mindenkit, aki hitelből kénytelen élni. Ezt összetett kézzel nézni nem lehet, sőt össze kell állni az egész magyar társadalomnak s követelni a törvényhozástól, hogy tegye lehetetlenné az ilyen kizsákmányolást ugy a bankok, mint más hasonló fajta tisztességtelen kartelek részéről.

Kath. nagy-gyűlés.

A Magyarországi Kath. Egyesületek Országos Szövetsége (Országos Katholikus Szövetség) ez idén szeptember 13., 14., 15. napjain Budapesten a városligeti Ipaesarnokban rendezi a VIII. Katholikus Nagygyűlését.

Az előző hét nagygyűlés, melyet 1900 óta összehívtunk, fényes biztosítéka annak, hogy idei nagygyűlésünk is az ország katolikuságának megjelenésben és megnyilatkozásban méltóságteljes ünnepe lesz.

Miért is Czimedet, mint a katolikus közszellem megújításának lelkes hívét és támogatóját tisztelettel hívjuk meg és egyszerűsmind kérjük, hogy azon személyesen részt venni és a részvételre másokat is buzdítani kegyeskedjék.

Budapest, 1908. augusztus 5-én.

Zichy János gróf, szövevény elnök. Szentiványi Károly, szövevény igazgató.

A VIII. katolikus nagy-gyűlésre kétféle jegy boesájtatott ki.

A belépőjegy 1 korona, mely a nyilvános és szakülésekre és a nagygyűlés keretében tartandó kongresszusokra való belépésre jogosít.

A tagsági jegy 5 korona, mely a belépőjegy nélkül is belépésre, a jegy számának megfelelő ülőhely használatára, a szaküléseken és a zárt ülésen tanácskozássra és szavazásra jogosít. Azonfelül a tagsági jeggyel bírók utólagosan ingyen kapják meg a VIII. nagy-gyűlés évkönyvét.

A nagy-gyűlésre felutazók a Szövetségtől kedvezményes utazásra szóló igazolványt kapnak. A kedvezmény 33 százalékos díjmérséklésben áll az igazolványban feltüntetett módon.

A jegyeket már most meg lehet váltani, azok szétküldése azonban szeptember 1-én kezdődik.

A nagy-gyűlésre vonatkozó minden felvilágosításért a Magyarországi Katholikus Egyesületek Országos Szövetségéhez, vagy rövidebb czímen Országos Katholikus Szövetséghez kell fordulni (Budapest, IV., Ferenciek-tere 7. szám).

Általános program.

1908. szeptember 13-án, vasárnap délután 3 órakor a városligeti Ipaesarnokban megnyitó ülés. 1. Megnyitó beszéd. 2. A nagygyűlés elnökségének megválasztása. 3. A szakosztályok megalakítása. 4. Üdvözlések.

Közvetlen utána X. Pius pápa 50 éves jubileumának ünnepe.

Átvonulás az Andtássy-uton a szent István-bazilikához.

Krámer Jeremiás

butorraktára Szatmár

(a színházzal szemben.)

Teljes hálószoba berendezés, mely áll 2 szekrény, 2 ágy, 2 éjjeli, 1 mosdóból. Ára 120 ft.

Teljes ebédlő berendezés modern stílusban, mely áll 1 kredenz, 1 ebédlő-asztal, 6 börszék, 1 szőnyegdiványból. Ára 130 ft.

Az alábbi elsőrangú czegeket a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak különös figyelmébe ajánljuk.

Gárdos Ferencz könyvkötő

Szatmár, Kazinczy-utca 6. sz.

Ajánlja ujonnan és a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

KÖNYVKÖTÉSZETÉT

a mélyen tisztelt közönség szives figyelmébe.

KOMÁN JÁNOS köszörüs-mester
SZATMÁRON

a Központi vámházzal szemben.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy

köszörüs műhelyemet

1907. aug. 1-étől (régi helyéről) az Iskola-köz sarkáról néhány lépéssel beljebb, a püspöki r. k. fiu elemi iskola kerthelyiségébe **helyeztem át.** Műhelyemben borotva, olló, zseb-, konyha- és asztali kések érvágó, köpülőző gépek, valamint bádigos és szabó ollók köszörülését jutányos árakban vállalom el.

Készítendő munkákért kívánatra házhoz küldök.

A m. t. közönség szives pártfogását kérve,

tisztelettel **KOMÁN JÁNOS.**

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban Szatmár, Iskola-köz.

A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű cipők és csizmák is készülnek.

Vuja János

-hoz, **SZATMÁR, Deák-tér,** (Keresztes András-féle ház aki dusan felszerelt **cipő-raktárában** csakis valódi **finom bőrből,** a már is világhírű hazai gyárakban cipőket és csizmákat **nagyon is versenyképes árak mellett** hozza forgalomba és üzletéből **minden olcsóbb rendű készítményt a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kikészítő bőlte,** és a kinek áruí osinosság dolgában is párját ritkítja

Mindenkinek

saját érdeke, hogy üveg, porcellán és lámpa-.. áru szükségletét ..

Oesztreicher Tóbiás

gyári nagy raktárában szerezze be **SZATMÁRON, Deák-tér 21. sz. a.,** és a nagybányai fióküzletében

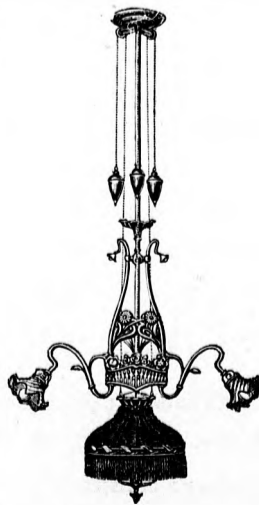
Ajándék áruk:

Tisztelettel tudatom, hogy a nyári idény alkalmára dusan felszerelt üveg és porcellán üzletemben az árakat tetemesen leszállítottam. — Helyszüke miatt csak a következő tárgyak árai szolgáljon tájékozással:

Valódi karlsbadi 6 személyes étkező készlet	K 14.—től feljebb.
„ „ 6 „ teás „	K 6.—től „
„ „ 6 „ kávé „	K 5.60-tól „
„ „ 6 „ feketés „	K 5.60-tól „
„ „ „ mosdó „	K 8.—től „
„ „ teás csésze préselt 6 pár	K 1.90-től „
„ „ kávé „ 6 pár	K 1.90-től „
„ „ feketés „ 6 pár	K 1.50-től „

Üsiszolt kristály üvegből különböző diszitással	Liquörös „ 6 „ K —.95-től feljebb
Vizes készlet 6 személyre K 1.70-től feljebb	Talpas üvegtál 6 tányérkával K 1.30-tól „
Boros „ 6 „ K 1.30-tól „	Csigaszerkezetű diszes függő lámpa 5.80-tól „

Kiházasítási berendezések és ajándék disztárgyak, dus választékban, kivételes előnyökkel kaphatók. **Villamos csillárok** nagy választékban. Házi telephon, villamos csengő és villanyvilágítási bevezetések, valamint javítások jutányos árban, pontosan eszközöltetnek. Villamoség drbja 60 f. Mindenféle ujdonsági villamos égő kapható.

BABAKOCSIK ÉS HINTALOVAK!

Megkezdődött a nyári vásár!

Óriási választék ujdonságokból, melyek egyedül csak

a Szatmári Bazárban

Kazinczy-u. 10. sz. alatt kaphatók a legegyszerűbbtől a legizlésebb tárgyak, u. m.: játék, díszmű, rövid, nürnbergi, acél, tajték, üveg, porcellán és öntvény-árak, gramphophonok, fonographok, lemezek és hengerek óriási választékban, mélyen leszállított árak mellett vásárolhatók

BLATNICZKY ISTVÁN

SZATMÁR, Kazinczy-utca 10. sz. alatt levő

„SZATMÁRI BAZÁR“-JÁBAN.

MÉRSÉKELTEN SZABOTT ÁRAK!

Automobilok és 3 kerekű triciklik.

Óriási választék francia babákban.

Mielőtt személy, jelzőlog, vagy építési .. ..

KÖLCSÖN

íránt intézkednek, kérjen díjtalanul prospektust.

MELLER L. EGYED — BUDAPEST

IX., Lónyai-utca 7. szám. — Telefon-Interurban 46—31.

HORVAY és SZABÓ

festők Szatmár, Kinizsy-u. 27.

Elvállalnak szobafestést, mázolást, czim- és czimer-festést, valamint aranyozást és tapétázást. Templom festéseket minden stílusban.

Üveg czimtblák készítése

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre — — — — — 6 korona — fillér
Félévre — — — — — 3 " —
Negyedévre — — — — — 1 " 50 "
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány-sajtó” czimére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)
Hirdetések jutányos árban vétetnek fel.
Nyilttér sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán.

Bank-kartel.

A kartelek korát éljük. Itt is, ott is szövetkeznek egyes testületek, hogy a nagyközönség részére szükséges árukat a tisztességesnek mondható haszonnál drágábban hozzák forgalomba, mi által jelentékeny nyereséghez jutnak. A karteleknek ma már se szeri, se száma. Van vaskartel, bőrkartel, cukorkartel, huskartel és így tovább. Csak épen pénzkartel nem volt. Most ez is megszületett a budapesti nagy pénzintézetek jóvoltából. Nyuzni akarnak, nyuzni fognak. Daczára annak, hogy az Osztrák Magyar Bank a kamatlábat nem emelte, a budapesti pénzintézetek összejevénének és határozatokat hoztak. Ezek a határozatok oda konkludálnak, hogy miképen tegyék tönkre a magyar hitelviszonyokat és szolgáltatassák ki az ország pénzerejét az osztrák kapzsiságnak. Felemelték a kamatlábat egy egész százalékkal. Ez azt jelenti, hogy a vidéki pénzintézeteknek egy százalékkal magasabb kamatra nyujtanak hitelt, tehát ezek is kénytelenek lesznek egy százalékkal magasabb kamatra dolgozni.

Támadás ez a vidéki pénzintézetek ellen, támadás maga a magyar társadalom ellen. Elhatározásukat pusztán a kapzsiság jellemzi, semmi egyéb indokolni nem lehet. Azok a buapesti nagy pénzintézetek évről-évre óriási nyereséggel zárják számadásaikat, vezető embereik és tisztviselőik lukullusi módra vannak fizetve. Oda vándorol a hitelre szorult gazda, iparos, kereskedő, földmives, tisztviselő keresményének jókora része. A részvényesek pedig csak úgy duskálnak a gazdag jövedelmekben. Most többet akarnak. Azaz nagyon is sokat. Tönkretenni az ország közönségét.

Egyetlen egy budapesti nagyobb pénzintézet esínált nekik frontot. Nem lépett be a kartelbe, sőt határozottan elítélte. Elítélte a vi-

déki pénzintézetek legnagyobb része és felvette a harcot a pénzkartel ellen. Hiszen saját léteérdekük forog kockán. Természetesen sok vidéki pénzintézet van benne a bankkartelbe, azok, melyek a budapestiek fiókjai. A többi azonban vétót mondott, saját és a nagyközönség érdekeinek megvédésére. Szép és tisztességes eljárás, melyben bizonyára segítségükre fog állani ugy az államhatalom, mint a társadalom.

Az államhatalomnak kötelessége összes pénzforrásait elzárni ezen szipolyok előtt, kötelessége törvényhozásilag is lesujtani a kartelekre, hiszen azok nem egyebek rablótámadásnál, felhívják magok ellen a törvény szigorát. Kötelessége ezeket a pénzintézeteket olyan adóval sújtani, hogy vegye el a kedvöket a kapzsiságtól és huzza ki a lábuk alól existenciájuk talaját. A közönségnek feladata, hogy azonnal mondja fel betéiteit azoknak a bankoknak, melyek a kartel keretbe tartoznak és helyezze el a tisztességes pénzintézeteknél, melyek felvették a küzdelmet a közönséget kizsákmányoló törekvések ellen.

Ki ne látná be, hogy a kartelező pénzintézetek osztrák zsoldban állanak, tönkre akarnak tenni mezőgazdaságot, ipart, kereskedelmet, tönkre akarják tenni a hivatalnoki kart, szóval mindenkit, aki hitelből kénytelen élni. Ezt összetett kézzel nézni nem lehet, sőt össze kell állni az egész magyar társadalomnak s követelni a törvényhozástól, hogy tegye lehetetlenné az ilyen kizsákmányolást ugy a bankok, mint más hasonló fajta tisztességtelen kartelek részéről.

Kath. nagy-gyűlés.

A Magyarországi Kath. Egyesületek Országos Szövetsége (Országos Katholikus Szövetség) ez idén szeptember 13., 14., 15. napjain Budapesten a városligeti Iparearnokban rendezi a VIII. Katholikus Nagygyűlést.

Az előző hét nagygyűlés, melyet 1900 óta összehívtunk, fényes biztosítéka annak, hogy idei nagygyűlésünk is az ország katholicusságának megjelenésben és megnyilatkozásban méltóságteljes ünnepe lesz.

Miért is Czimedet, mint a katholicus közszellem megújításának lelkes hívét és támogatóját tisztelettel hívjuk meg és egyszerűsmind kérjük, hogy azon személyesen részt venni és a részvételre másokat is buzdítani kegyeskedjék.

Budapest, 1908. augusztus 5-én.

Zichy János gróf,
szövetségi elnök.

Szentiványi Károly,
szövetségi igazgató.

A VIII. katholicus nagy-gyűlésre kétféle jegy bocsájtatott ki.

A belépőjegy 1 korona, mely a nyilvános és szakülésekre és a nagygyűlés keretében tartandó kongresszusokra való belépésre jogosít.

A tagsági jegy 5 korona, mely a belépőjegy nélkül is belépésre, a jegy számának megfelelő ülőhely használatára, a szaküléseken és a zárt ülésen tanácskozássra és szavazásra jogosít. Azonfelül a tagsági jeggyel bírók utólagosan ingyen kapják meg a VIII. nagy-gyűlés évkönyvét.

A nagy-gyűlésre felutazók a Szövetségtől kedvezményes utazásra szóló igazolványt kapnak. A kedvezmény 33 százalék díjmérséklésben áll az igazolványban feltüntetett módon.

A jegyeket már most meg lehet váltani, azok szétküldése azonban szeptember 1-én kezdődik.

A nagy-gyűlésre vonatkozó minden felvilágosításért a Magyarországi Katholikus Egyesületek Országos Szövetségéhez, vagy rövidebb ezímen Országos Katholikus Szövetséghez kell fordulni (Budapest, IV., Ferencziek-tere 7. szám).

Általános program.

1908. szeptember 13-án, vasárnap délután 3 órakor a városligeti Iparearnokban megnyitó ülés. 1. Megnyitó beszéd. 2. A nagygyűlés elnökségének megválasztása. 3. A szakosztályok megalakítása. 4. Üdvözlések.

Közvetlen utána X. Pius pápa 50 éves jubileumának ünnepe.

Átvonulás az Andtássy-uton a szent István-bazilikához.

Krámer Jeremiás

butorraktára Szatmár

(a színházzal szemben.)

Teljes hálószoba berendezés, mely áll 2 szekrény, 2 ágy, 2 éjjeli, 1 mosdóból. Ára 120 frt.

Teljes ebédlő berendezés modern stílusban, mely áll 1 kredenz, 1 ebédlő-asztal, 6 borszék, 1 szőnyegdiványból. Ára 130 frt.

Eucharisztikus körmenet.

Este a keresztény szociálisták ülése.

Szeptember 14-én, hétfőn fél 9 órakor Veni Sancte és Eucharisztikus kongresszus az Iparcsarnokban, utána Népszövetségi közgyűlés ugyanott.

Hétfőn reggeli 9 órától esteli 5 óráig üléseznek a hitbuzgalmi-karitatív, közművelődési és szociális szakosztályok. Ugyanek az azon időben üléseznek az Aquinoi szent Tamás, Regiszi szent Ferencz társulatok; az Országos Pázmány Egyesület, Tanügyi Tanács, Szent Imre Kör, Iskolaegyesület, Legényegyletek központja. Hittanárok és hitoktatók egyesülete stb.

Este 5 órakor I. nyilvános ülés az Iparcsarnokban.

Este 8 órakor a Műcsarnok kupolatermében egyházzenei estély (az egyházművészeti kiállítás alatt).

Szeptember 15-én, kedden délelőtt 10 órakor II. nyilvános ülés.

Délben a nagy-gyűlés lakomája.

Délután 4 órakor zárt ülés az iparcsarnokban, ugyanott este 5 órakor a III. nyilvános (záró) ülés.

*

A jeggyel szétküldendő részletes program a kongresszusok és szakülések idejét, helyét, a beszédek tárgyait és előadóit is tartalmazza.

Tűzoltó kongresszus.

Lezajlott tehát a városunkban tartott orsz. tűzoltó kongresszus is. Sokkal kisebb arányokban folyt le, mint ahogy gondoltuk. A kongresszusra kevesen jelentek meg, a bejelentett tagok sem voltak sokan, de azoknak is csak fele jött el, oka annak, hogy kedvezőtlen idő volt nagyjából. A kongresszusi irodában Thurner Albert kong. titkár vezetésével már napokkal az előtt lázasan folyt a munka az előkészületekre és egyéb intézkedésekre. Az egész kongresszus lefolyásáról a következőkben számolunk el.

A fogadtatás. Már 12-én is jelentkeztek a város utcáin idegen tűzoltók, a hivatalos érkezés azonban 14-én, pénteken, este történt ugyanakkor volt a hivatalos fogadtatás is. Rengeteg néptömeg várta az érkező tűzoltókat. A fogadtatáson megjelentek a mi tűzoltóink is díszruhában Tankóczy Gyula főparancsnokkal. A rend felett Csomay Aladár dr. h. főkapitány őrködött. Az ország minden részéről érkező tűzoltók csoportonként vonultak be a városba a váró közönség sorfalai között. A vasutnál az érkező vonatokat Bunkó Vince bandája fogadta, míg a bevonuló tűzoltóság élén a bács-topolyai tűzoltók zenekara haladt, szép indulót játszva. A bevonulás az Atilla-, Árpád- és Széchenyi-utcákon történt. A Széchenyi-utca torkolatánál hatalmas diadal-kapu volt felállítva. Villanyval kivilágított „Isten hozott“ felirással. Miután a bevonuló tűzoltók a Deák-térre értek, szállóhelyeikre vezették őket a rendezőbizottság egyes tagjai.

Este a Pannonia nagytermében ismerkedési estély volt, hol a vendégeket dr. Fechtel János kir. kath. főgimnáziumi tanár

s városi bizottsági tag hatalmas s mindenképen szép, szónoki művészetével előadott beszédben üdvözölte. Gróf Széchenyi Viktor válaszolt dr. Fechtel üdvözlésére megköszönve a szíves fogadtatást.

Az ébresztő. Szombaton reggel 6 órakor a nagylaki tűzoltó-zenekar a város nagyobb utcáin ébresztőt tartott. A nagylaki zenekar jól van szervezve és igen szépen, ritmitikusan játszik.

A versenyek. 7 órakor d. e. a Deák-téri versenytéren megkezdődtek a versenyek. A versenyző tűzoltó csapatok feladata volt először iskolai gyakorlatokat tartani vezényszó mellett, azután gyors fel- és leszereléseket véghezvinni. A versenyen részt vettek: a kisvárdai, óbecsei, váci, selmeczbányai, hatvani, szegedi, m.-szigeti, nagylaki ö. t. o. csapatok. Sorshuzás utján elsőnek a hatvani t. o. csapat állott ki a küzdőtérre Hirling Gy. parancsnok vezetése alatt; azután következett a kisvárdai, óbecsei stb. sorban. A tribünön d. e. a versenyeket inkább a versenyen részt nem vevő t. o. publikum nézte, városi, vagy vidéki érdeklődő kevés volt. D. e. 9 órakor a versenyeket félbeszakították, mert különféle ülések voltak 9—1 óráig u. m. igazoló, elnökségi, választmányi és pénztári közgyűlés. — Délután 4 órakor folytatták a a félbeszakított versenyeket. A versenyző tűzoltó csapatok közül különösen kitűnt a váci, szegedi és az óbecsei tűzoltó csoport a jury bizottság a versenydíjakat illetőleg úgy határozott, hogy az első díjat a váci, a második díjat a szegedi, a város díját az óbecsei tűzoltóknak ítélte oda.

Vasárnap. A vasárnap délelőtti órák a tűzoltó kongresszus egyes üléseivel teltek el délután 4 órakor a szatmári tűzoltók jelképes támadást intéztek a város tulajdonát képező Zöldfa-vendéglő ellen, mely támadás mindenképen sikerültnek mondható. Délután 5 órakor a Kossuth-kertben a tűzoltók tiszteletére uzsonnát adtak, amelyen a tűzoltókon kívül rengeteg sok városi és vidéki vendég vett részt ugyanarra, hogy helyet az asztalnál alig lehetett kapni. Az uzsonna végeztével kezdetét vette a különféle számokból össze állított néptünetpély és tűzijáték. A tűzijátékot ezer és ezer ember nézte. Emmerling budapesti tűzijáték gyáros ugyancsak kitett magáért, mert a tűzijáték igen szépen sikerült és a rengeteg nézőközönség csak úgy gyönyörködött a különféle színekben pompázó rakéták felrobbanásában. Tűzijáték után táncmulatság következett, mely másnap reggelig tartott.

Kirándulások. Másnap reggel 6 óra 1 perczkor a vendégeknek a fele Bikszádra, a másik fele 6 óra 26 perczkor Nagybányára rándult ki s ezzel a tűzoltói kongresszusi ünnepek és mulatságok városunkban véget értek.

Általános észrevételek. Az idő az egész kongresszusi idő alatt nem volt kedvező, állandóan be volt borulva, esett az eső többször, amely zavaróan hatott az ünnepek menetére. A vendégek a fogadtatással és ellátással meg lehettek elégedve, a rendezőség a legmesszebbmenő udvariasságot és figyelmet tanúsította a vendégekkel szemben, sőt az egyes vendéglátó polgárok is igazi

magyar vendégszeretettel vendégelték meg az egész országból idesereglett tűzoltókat, akik egy pár nap kellemes emlékével távoztak családi körükbe. Méltó elismerés illeti Tankóczy Gyula rendőrfőkapitányt, Thurner Albert kongresszusi titkárt, általában véve mindenkit, aki a tűzoltó kongresszus sikerét előmozdítani igyekezett.

Heti — Levél.

Foglaljunk tért a magyar szépirodalomban!

Írta: Bodnár Gáspár.

Egyik tekintélyes szatmári ügyvéd ur volt szíves csekélységemet megtisztelni és nekem a következő kijelentést tenni:

— Uram, véletlenül kezembe akadt „Az Isten nem halt meg“ című regénye. Kíváncsiságból olvasni kezdettem. Aztán egy róstra végig olvastam. Utánam hasonlóképp eselekedett leányom és feleségem. Nem hittem, hogy kath. papnak így lehet és szabad írni. Most azt mondom és vallom, hogy akinek animója és kedve van, így szabad és kell írnia!

Bocsásson meg ügyvéd ur, hogy szavait szósz szerint ezítoalom. Nem reklamból teszem. Nevezett regényem ugyanis az utolsó szálig már régen elfogyott. Egyetlen példánnyal sem szolgálhatok. És bocsásson meg az én igen tisztelt jóakaróim, akik ezeket az intim közléseket itt majd *hiúságos dicsekedésnek* veszik és reám helyezik nyelvük kalapácsát.

Az én szándékom tiszta. Nemes és saktalan. Az én intenczióm csak az, hogy ezekkel a közlésekkel bebizonyítsam egy közelebbi, a fővárosban tartott anketten felállított következő tételeket:

1. Nekünk van irodalmi színvonalon álló, a közönségtől szívesen élvezhető *ugynevezett vallásos magyar szépirodalmunk* — csak az a baj, hogy a nagy közönség nem ismeri, — félre ismeri és azt hiszi, hogy azok bizony valami szent könyvek. Nem értünk — a kolportáláshoz, a reklamározáshoz.

2. Nekünk tért kell foglalunk a legelőkelőbb magyar szépirodalmi könyvtárakban. Műveinket úgy kell és lehet írunk, hogy az a legelőkelőbb izlést és legmodernebb kívánalmakat is kielégíti, anélkül, hogy az erkölcsi és esztikai érzést megsértenők. Amint írunk is.

3. Nekünk le kell szállani a szószék-ről, illetőleg nem szabad megelégedni csak a szószékkel. El kell foglalunk a sajtót, a kölesönkönyvtárakat; — kimondom — *fel kell jutunk a szinpad deszkájára is.*

És ezen a „nekünk“ szón nem csak a ker. papi írókat értem ám, hanem mindazon *világi írókat* is, kiknek a jó Isten talentumot, kedvet adott az írásra. Kiknek még nem tette materialistává, sőt szenuálissá, sőt kozmopolitává tollát ez az elromlott izlésű irodalom. Hiszen — ugymond a napokban egy tiszta lelkű író — már alig akad egy-egy fehér hollója a régi időknek, amikor minden magyar író magyarul érzett, gondolkodott. Amikor a sajtó a magyar lé-

CSAPÓ LAJOS

SZATMÁR, Deák-tér 7., (I. emelet).

ELSŐRANGU PAPI-
ÉS POLGÁRI SZABÓ

Magyar díszruhák, Polgári ruhák,
Papi öltönyök, Liberiák,
Reverendák, Szarvasbőr-
Czimádák, nadrágok,
Palástok, fővegek, Bőr kabátok
készítését elvállalom.

Mindenemű öltöny készítésénél a fűslyt az elegáns szabás és finom kivitelre fektetem, a mellett teljes kezeséget válllok szállítmányaim valódi színe és tartósságáért. Nagy raktár honi és angol szövetelekben. Tisztelettel CSAPÓ LAJOS, szabó-mester.

leknek vágyakozását fejezte ki és hangoztatta.

Az öregebbek őrzik a nemzeti eszmét. De mi lesz, ha a toll kihull kezükből és a kozmopolita új nemzedék jut az Olympusra. Amint már el is jutott. Az a nemzedék, melynek diésősége, hogy fölolvadhat a nemzetköziségben, szolgájává szegődhetik oly ideáknak, melyeket a magyar lélek sohasem fogadhat be. Vagy elvész. Az új szépirodalom nyelve és iránya Augiász istállója.

* * *

Nevelnünk kell tehát író-nemzedéket, pártolnunk, olvasnunk kell azon újabb írók és egyáltalán azon szépirok műveit, kiknek ideális utat mutat pl. *Gárdonyi Géza* az ő remek, tiszta berkeken járó „Isten rabjai“-val. (Ismeretnél fogom e remek művet.)

És mikor az ifjú írók neveléséről, pártolásáról, olvasásáról beszélek, jut eszembe az én szerény 24 éves írói pályámon két feledhetetlen epizód, melyet kinek-kinek okulására íme leírok:

Első munkám „Az életből az életnek“ ezimen jelent meg. Ennek előtte valami két évtizeddel. Elvittem egy diszplányát a nagynevű *Schlauch* püspökömhöz. Mosolyogva fogadott.

— Hallottam már, hogy szerelmes elbeszéléseket írsz. Ez a kötet is olyan?

— Nem, nagyméltóságú Atyám. És aki Nagyméltóságodnak csak annyit mondott, hogy holmi szerelmes elbeszéléseket írok, az nem olvasta az én szerény elbeszéléseimet.

— Én el fogom olvasni. Hadd itt.

Megfordultam s távoztam. És rövid idő múlva hivatott.

— Fiam, — szólott — csak írd tovább. Nagyon közel van az idő, mikor az ilyen tollra szükség leszen. Égető szükség. A szöszök nekünk nem lesz elég erős várunk.

És kezembe nyomott tekintélyes öszszegyet. Mert akkor sem nyomták muzsikaszóért — a könyveket.

A nagy eszű ember hány arasszal látott már akkor előbbre, mint sok... gúnyos mosollyal lekritizáló anyámasszony.

Már akkor kiadta a jelszót:

— *Foglaltunk tért a magyar szépirodalomban!*

Nem foglaltunk. Kevesen, talán újjaimon számlálhatom meg, hogy *Maszlaghay* Ferencz hatása alatt hányan írtunk — szerelmes elbeszéléseket.

* * *

És egy másik, nem kevésbé jellemző, idevágó eset.

Boszantott engem szerfelett, hogy a magyarországi legényegyletek színpadán holmi érzélgős, szentimentális szindarabokat adnak elő. A magyar léleknek nem ilyen kell. A magyar ifjuság tüzes, mint az ébredő nap; fész, mint a pünkösdi rózsabimbó. Eh! Megpróbálkozom. Írtam hát *Moszlányi* püspököm buzdítására magam egy pár szindarabot. *Vissza a műhelybe! A stiglinczek! Perlekedők!* és így tovább. Siker, siker után. A püspök maga tapsolt a tapsolókkal, örült, nevetett, hogy könye esordult. A színészek is megkedvelték darabjaimat. Elvitték a nagy

színpadokra. Hanem elferdítették. Nagy volt a siker, de belekeverték szenzualis részleteket. Egyszer azt mondja nekem jó püspököm:

— Fiam, féltelek, hogy a nagy, nyilvános színpadra térsz. Ne tedd. Maradj te csak nálunk, velünk.

Megígértem. Azóta nem írtam, egyetlenegy darabot sem. Megbántam. Lelkem mindig vágyott. Vágyik. Hej, *de eserebogár, sárga eserebogár... az idő már nagyon eljárt...*

Igy gondolkoztam. Egész addig, míg Bródi „*Tanítónő*“-je kezembe akadt. Felháborodtam. *Ez nem a magyar tanítónő.* Ez kozmopolita, feminista tanítónő. Ujra fellebog lelkemben a régi vágy. Dolgozom. Sikerül-e az igazi magyar tanítónő eszményképét a színpadra vinni, bizony nem tudom. Ám, ha az én kezemből kihull a toll: vegyétek ti kezetekbe fiatal barátaim. Titeket már — a jelek után — többen és jobban fognak ismerni.

Foglaltatok tért a magyar szépirodalomban!

A tanítói közeletről.

Balaton-Zamándi, aug. 14.

Azt mondják, hogy minden népnek olyan vezéreket ad az Isten, amilyeneket érdemel. Ha a tanügyi közélet vezereit nézzük, akkor bizony szomorú népségnek látszik a tanítóság. A liberális évtizedes lidéreznyomása talán egyetlenegy osztályra sem nehezedett oly olomsúllyal, mint a tanítóra. Ha a vezetőségről itélné valaki a táborot, akkor azt hinné, hogy ebben az országban csak szabadkőmives, darabont, szociáldemokrata, protestáns és zsidó tanító van. Katholikus hitvallású tanító talán nincs is a Regnum Máriánumnak nevezett országban. Ennek a bünös közönynek a katolikus tanítók hatalmas táborának ideje volna, hogy véget vessen.

Azon arezpirító szégyenletes állapotot, amely ma fennáll, tovább tűrni, a legnagyobb gyámoltalanságra vallana. Mikor a katolikus tanítók képezik a többséget és járomba hajtsák a nyakukat öntudatosan, azt el se tudjuk képzelni. Hogy a fenti liberális koalíció kisedé esapatának oly virágzó élete volt, az leginkább a katolikus tanítóság tájékoztatására vall. A helyzettel nem ismerős vidéki tanítók, így a legnagyobb elenségeinket emelték vezéri polezra. Az országos bizottság elnöke Kozma László, a protestáns szabadkőmives tanító, ki ezen szép bizalmi állást örömmel viseli, mert így a zsidó-szociálista tanítókkal és Ember János kir. tanfelügyelővel gyártott tankönyveknek piacot lehet teremteni. S a katolikus tanítóság ehhez a munkához odanyújtotta a vállát — tájékoztatásból. És nem vette észre, hogy az elnökségben egyetlen katolikus hitvallású tanító sincs.

Az ország legnagyobb tanítótestületének elnöke, Moussong Géza, miután a miniszter a szociálista alapelveket valló szabad tanítói egyesület alapszabályait nem hagyta jóvá, szövetkezett néhány zsidó tanítóval és Vázsonyi, Sándor Pál, Pető, Bródi új ezégér alatt megalkották a közoktatási

ligát a „népbutító felekezeti oktatás“ ellen, e jelszóval: le a vallással! Moussong, ha mint tanító tesz ilyet, akkor sem tesz diésérendő dolgot, de ha ilyet tesz egy 1600 tagból álló erkölcsi testület elnöke, az a legélesebb kritikát hívja ki. És annál érdekesebb ez az eset, mert a miniszter talán ép egy héttel a eselekedete előtt az Eötvös-alap felügyelőbizottságának tagjává nevezte ki, ezen „magas színvonalú“ kulturpolitikai tényével bizonyára háláját akarta kifejezni a miniszter nagybecsü megtiszteltetéséért. Azonban, ha a Tanítók Házában is érvényesíteni akarja majd elveit, mint miniszterilegk invezett felügyelő, nem tudom mit szólnak majd ehhez azon tanítók, kik Isten félelmében akarják fiaikat nevelni, mert talán volnának még ilyenek is. Ha csak nem két kulacsos ember Moussong Géza, ki egyszerre két urnak tud szolgálni és össze tudja egyeztetni gróf Apponyi kulturpolitikáját — mely valláserköcsi alapon áll — és Vázsonyi istentagadó kulturbestiás politikáját? Vagy a véka alatt rejtegetett elvtelenség, a török sofisztikai böleosság fizeti ki magát a legjobban?!

Legnagyobb jelentőséggel bír a tanítói közéletre ezidőszert az Eötvös-alap, hol e hó 22-én lesz a tisztújító és gondnokválasztás. Egy évi izgalmas harcra már valóságos irodalma van. A miniszter biztost is nevezett ki, minek következménye lett a gondnok leköszönése, mit a katolikus tanítóság örömmel fogadhat. Két Tanítók Háza van, az egyikben sines katolikus gondnok, mert ezt a felekezeti béke úgy kívánja. Pedig itt mintegy 120,000 korona megy el segélyekre, ösztöndíjakra, stb.-re. S a katolikus tanítók sem az elnökségben, sem az országos osztóbizottságban nincs képviselve. Ki védje ezen érdekeket? A katolikus fiukat üldöző Józsa Mihály gondnok, ki fanatikus luteránus atyafi, vagy az ügyvezető titkár, Kapi Rezső protestáns terézvárosi demokrata alvezér?

A katolikus tanítóság ezt a botrányos helyzetet tovább nem tűrheti. Egyenesen köteleessége, hogy helyet követeljen magának a vezetésben. Elég ideig voltak Évának számkivetett fia. Vagy a harmincz esztendei mellőztetés után ismét eltűnnek újabb és újabb három éven át arezulesapásokat? Most itt van a tett ideje, ha most nem lép a eslekvés terére, akkor ne panaszkodjék, megérdemli sorsát. Vagy talán csak nem pápista türelmetlenség, ha demokrata protestáns Kapi helyett katolikus gondnokot választunk? És annyi bátorságuk tán lesz még a zárt társaságokban mellet verő „jó katolikusoknak“ is, hogy titkos választásnál katolikusra merik adni szavazatukat.

Urbánji József.

H I R E K.

Ünnepnapok. Szombaton nagy ünnepe volt a róm. kath. egyháznak: Nagyboldogasszony napja, mely a Bold. Szűz menyemenetelének emlékeztére van szentelve. Ez az ünnep Magyarország történetével is szoros összefügg, e napon koronázták meg a magyarok első királyát, kinek halála is aug.

UJ RUHA-ÜZLET!

KORAI ÁRMINNÉ

Augusztus 1-én nyílt meg Szatmáron, Deák-téren, (a Fehér-ház mellett)

kész férfi-, női- és gyermekruha-üzlete,

UJ RUHA-ÜZLET!

ahol a legolcsóbb árak mellett nagy választékban kaphatók férfi-öltönyök, felöltők, utazóbundák, különféle gyermekruhák, valamint dús választékban a legelegánsabb női kabátcsikkok.

15-én következett be. A szentmisét a székesegyházban Szabó István praelátus, püspöki irodaigazgató végezte és Tóth József képezdei tanár intézett szent beszédet a hivekhez. Holnap pedig Szent István király napja lesz, mely nagy ünnepe a magyar nemzetnek is, valláskülönbség nélkül. Szent István király napja nemzeti ünnep, ünneplik is lelkesedéssel, fénytel széles e hazában. A székesegyházban tartandó szent misére hivatalosak az összes helybeli hatóságok.

78. évforduló. Diesősségesen uralkodó apostoli királyunk tegnap ünnepelte születésének 78. évfordulóját. Ebből az alkalomból országpszerte s így városunkban is ünnepi istentiszteletek voltak, melyeken a helyi hivatalos személyek testületileg vettek részt. Reggel fél 9 órakor a Deák-téren felállított sátorban Boschetti Andor segédlelkész tábori misét mondott, melyen a helyőrség tisztikarával együtt megjelent. Kilencz órakor volt a székesegyházban az ünnepélyes szent-mise, melyet Pemp Antal praelátus kanonok végzett. A szent misén ott voltak a különböző hivatalos testületek képviselői.

Személyi hir. Kádár Ambrus dr. praelátus-kanonok Bikszádról, Hámon Róbert pápai kamarás, püspöki titkár rokonai látogatásáról a hét folyamán hazaérkeztek.

Hymen. Dr. szilasi és pilisi Pilissy István országgyűlési képviselő e hó 11-én kedden esküdött örök hűséget Budapesten geléri és makói Makay Gabriellának. A fényes esküvőn diszes násznép jelent meg. — Monó Ferencz sátoraljaujhelyi pénzügyigazgatósági tisztviselő a napokban esküdött örök hűséget városunkban Sereghy Sándor ügyvéd nővérének, Margitnak — Bükfalvi Papp Géza szombaton váltott jegyet városunkban Kocsis Juliska kisasszonynyal. — Dobai Dobay Károly, az eperjesi jogakadémia vivómestere Nagybányán özv. borosjenői Kádár Lászlóné leányát, Zsókat. — Kassai Kálmán nagybányai kereskedő eljegyezte Thierry Vilmos leányát Jolánkát. — Szalaczk Béla szatmármezei nagybirtokos, budapesti lakos eljegyezte vargyasi Dániel Gábor v. b. t. t. és neje tocsvai Korányi Malvine leányát, Anukát. — Fazekas Menyhért nagykarolyi kir. bírósági végrehajtó, mult vasárnap délben esküdött örök hűséget Zeisler Rózsikának. — Petrusán János nagykarolyi géplakatos eljegyezte Müller Mariskát Nagykarolyban. — Tréger Lajos nagybányai fodrász f. hó 11-én lépett házasságra Orosz János nagykarolyi tekintélyes szijgyártómester leányával, Erzsikével. — Perlinger István p. ü. számtiszt eljegyezte Walich Antal magyaróvári háztulajdonos leányát Herminát. — Lányi Dezső nyiregyházi gyógyszerész folyó hó 11-én esküdött örök hűséget Nagykarolyban dr. Czukor Lajos vármegyei tb. főorvos, máv. egészségügyi tanácsadó leányának, Ilonának. — Papp O. Kornél hiripi gör. kath. tanító szombaton d. e. esküdött örök hűséget Méder Mariska hiripi állami iskolai tanítónőnek, özv. Méder Mihályné sz. Lengyel Emilia urasszony kedves leányának. Az esketést Pásztor Ferenc s. lelkész végezte, ki az ifju párhoz lendületes, szép beszédet intézett. —

Boksa Károly színérváraljai adótitst a napokban esküdött örök hűséget Vámfaluban Krespay Szilviának, Krespay Gusztáv tanító leányának.

Tanári kinevezés. A vallás- és közoktatási miniszter a kir. kath. főgimnáziumhoz Kurtz Sándor helyére Groza Ferencz általános ismert nyelvtudóst s nagy képzettségű ifju tanárt nevezte ki.

Gyászhir. Pulszky Anna, néh. Pulszky János gör. kath. lelkész leánya, 22 éves korában Ungváron meghalt. Az elhunytat anyja, testvérei és kiterjedt rokonság gyászolja. — Jovanovits Iván ungvári m. kir. pénzügyi számellenőr f. hó 14-én éjjel 1 órakor Lugoson elhunyt. — Özv. Matizcsák Istvánné, szül. Baumann Berta e hó 13-án 57 éves korában Nagybányán elhalt. — Szász Géza nyug. műszaki tanácsos neje, szül. Erdőssy Etelka e hó 14-én életének 50-ik évében Egerben elhalt. A boldogultban Erdőssy Vilmos a „Szatmárvármegye“ szerkesztője testvérét vesztette el.

Csaknem végzetes szerencsétlenség.

A városunkban keresztül haladó vasut vezetői nem nagyon figyelmesek a közönséggel szemben, épen azért szükségesnek tartjuk felhívni az igazgatóság figyelmét, nehogy ebből a mulasztásból kifolyólg végzetes szerencsétlenségek történjenek. A mult nap Gönczy Antal gk. esperes lelkész és Hajnal László háztulajdonos egy kis futó kocsin hajtatnak kifelé az Attila utcán. A gyeplő a Hajnal kezében volt. Egyszer a ló megcsökönyösödött, betaszította a kocsit a sinpár közzé, s hiábavaló volt minden nógatás, ütlegelés, ki nem mozdult onnan, csak ágaskodott és toporzékkolt. Ebben a kritikus pillanatban érkezett a vonat, ahonnan már 20—25 méternyiről látni lehetett a veszélyt, mert teljes erővel csengettek, de azért a vonatot nem állították meg, sőt nem is fékeztek, mert előbbi sebességével haladt. Még csak egy pillanat és bekövetkezik a nagy katasztrófa. Alig lehetett már egy méternyire a vonat, mikor a ló kikapta a sinpár közül a kocsit, így menekültek meg utasaink a biztos haláltól. Ilyen esetekben nem elegendő a csengetés, hanem feltétlenül meg kell állítani a vonatot. Tessék erről a vonatvezetőket kioktatni. — Dr. Kölcsey Ferenc közkorházi főorvos szintén csaknem a halál fia lett a mult szombaton. A kocsiban ülve hajtatott fel a Verbőci utcán, a Deákterrről jött a motoros vonat is a hol a Verbőci utca betorkollik a Rákóci-utcaba, a motoros vonat elütötte a kocsit és feldűltette. Szerencsére sem a kocsisnak, sem a kocsiban ülő Dr. Kölcseynek a nagy ijedtségen kívül semmi baja nem történt. A koesi darabokra tört. Ez a hely valóságos veszedelem a motoros vonattal, mely többszöri figyelmeztetések dacára a veszedelmes kanyarultnál a meg nem engedett gyorsasággal száguld mindig, pedig a lehetőleg lassabb menetben kellene mennie. Ott van a Rákóci utcai áll. iskola, mely naponkint 6—700 gyermeket boesát ki kétszer is. Ott van közvetlenül a kir. törvényszék élénk forgalmával. Valóságos esoda, hogy napi rendben nincs a motoros elgázolás, mikor a vonat majdnem rendes menetben megy.

Tanító választások. A sárosorszi rk. kántor-tanítói állásra az egyháztanács váro-

sunk fiát, Takács Pál okleveles tanítót választotta meg. — Bugyi Endre okl. tanító a szatmári tanítóképző jeles növendéke Rakamazon választatott meg tanítónak.

Templomszentelés. A láposbányai róm. kath. egyház temploma, mely a hivek befogadására elégtelennek bizonyult, Szépi Béla plebános önzetlen tevékenysége, Janovszky József egyházigazgató fáradságot rem ismerő buzgalma, a Miksa bánya-bérlőinek áldozatkészsége következtében négy méterrel kibővitve, uj toronnyal ellátva és szépen kifestve 32000 korona költségen Isten diesőségére, Máriának tiszteletére felépült. Pemp Antal praelátus-kanonok, fényes assistentiával f. é. augusztus 9-én szentelte fel. Szent mise közben Veszprémy Sándor nagyfomkúti plebános lélekemelő, magas szárnyalású beszédet intézett a megjelent hívő seregek sokaságához. A szent mise végeztével a plebánián az ebéd vette kezdetét, melyen 70-en vettek részt. Ebéd alatt Szépi Béla plebános, mint házigazda tartalmas beszéddel esetelte a nap jelentőségét, éltetve Pemp Antal praelátus-kanonokot, Pemp Antal praelátus-kanonok először a házi gazdát köszöntötte fel, majd a Miksa bánya-bérlőinek áldozatkészségét megragadó szavakkal rajzolta s buzdította őket a további vallásos életre, érettük ürité poharát. Majd Kende Dániel erdőmester mondott toasztot. A szív mélyéből jött szavak Veszprémy Sándor szónokot üdvözölték. — Veszprémy Sándor a házigazdát és a Miksa bánya-bérlőjét mint építőket éltette. Majd Szőke Béla nagybányai helyettes lelkész emelkedett szólásra, éltetve Pemp Antal praelátus-kanonokot, mint a püspök ur megbízottját s mint olyat, akinek keresem érző szíve még most is vonzódik azon kerülethez, amelyben mint esperes hosszú időn át működött. — Ketney Mihály banyaigazgató a Miksa banya-bérlőinek nevében mondott köszönetet Pemp Antal pápai praelátus-kanonoknak, hogy fáradságot nem kimélve, templomszentelési szertartásait elvégezte. Toasztot mondtak még többben. A társaság, melynek szívében kedves emléket hagytak a nap eseményei, késő este távozott.

Adományok. Dr. Lessenyey Ferenc apostoli főjegyző, praelátus-kanonok ur, a tanítóképzővel kapcsolatos Szent János Ev. templom részére három Missale Romanumot, három Missale Defonotorumot és egy egri Cerimonialet kegyeskedett ajándékozni. Isten fizesse meg a jótékony főpap áldozatkészségét!

Baleset. Bay Miklós színérváraljai főszolgabíró a minap Avassfelsőfaluba ment egy bérkocsin, mikor az ügyetlen kocsis nekijött egy kőrakásnak és a koesi felborult. A főszolgabíró bokáját az esés következtében úgy összetörte, hogy hosszabb ideig csak nagy fájdalom árán tudta kötelességét teljesíteni. Jellemző, hogy a nép, amely imádásig szereti főszolgabíráját, értesülve az esetről, megakartta lincselni a vigyázatlan kocsist, ami meg is történik, ha maga Bay Miklós nem veszi pártfogásba.

Jegyző választás. Kapnikbányai körjegyzőnek Komorócy Pétert választották meg. A választás ellenjelölt nélkül egyhangulag történt. Komorócy azelőtt Erdőszádán volt

MOLDOVÁN JENŐ
KÉZMŰ- ÉS DIVATÁRU-ÜZLETE
SZATMÁR, DEÁK-TÉR

== ITT AZ ALKALOM! ==

Üzlet átalakítás miatt mélyen leszállított árak!

Batiszt, zefrek 12 krajczár. Kartonok és mosódelinek 22 krajczártól. Szövetek, delinek, batisztok, vásznak, kanavásznak és minden más cikkkekben.

LESZÁLLÍTOTT ÁRAK.

CSAK RÖVID IDEIG.

jegyző, de állásáról lemondott s rövid ideig Kapnikbányán mint helyettes működött.

Pályatorvosi kinevezés. Dr. *Ember* Elemér színérváraljai körorvost, tb. járásorvost a szatmár-nagybányai vasútvonalon Szatmártól Sikárlóig terjedő munkakörrel pályatorvosnak nevezték ki.

Nemes adományok. Özv. Bárány *Vécsy* Józsefné szül. Gróf Dessewffy Blanka a Pázmány konviktusnak 50 kor. a kath. legényegyletnek 50 és a kálvária templom részére 50 koronát kegyeskedett adományozni és szerkesztőségünkbe küldeni. Az összegeket eljuttattuk rendeltetésük helyére. Hálás köszönet a nagylelkű adományokért.

Áthelyezett tanítónő. A vallás és közoktatási miniszter *Hajtmán* Etelka szászvárosi állami polgári iskolai rendes tanítónőt a nagykárolyi állami polgári iskolához helyezte át.

Tanügyi Értesítő. A szatmári kir. kath. tanítóképző intézetben a beiratások az 1908/9 iskolai évre szept. 1. 2. 3. napjain délelőtt 8—11 óráig lesznek. Szept. 4-én 8 órakor lesz az ünnepies „Veni Sancte” s az iskolai törvények felolvasása. Szept. 5-én megkezdődik a rendes tanítás. Az I. osztályba oly tanulók vehetők fel, akik a gimn. reáliskola, polgári iskola legalább IV. osztályát vagy a felső népiskola III. osztályát sikerrel elvégezték s 14 évesnél nem fiatalabbak s 18 évnél nem idősebbek. Magasabb osztályba a megelőző osztály sikeres elvégzése után lehet csak fellépni. Részletek az intézet helyiségében tudhatók meg. Szállást és ételmezést fogadni az igazgatóság előleges tudta és beleegyezése nélkül nem szabad. Szatmár-Németi 1908. aug. 16. Az igazgatóság.

Adomány a kongresszusra. *Schäffer* Jakab Jézustársasági házfőnök ur 10 koronát küldött lapunkhoz e hó 14-én a tüzoltókongresszus céljaira. Az összeget még aznap eljuttattuk rendeltetési helyére.

Lónyay-birtok parcellázása. A földmivelésügyi miniszter közreműködésével és támogatásával Eszény község határában fekvő Lónyay gróf féle 1300 magyar holdas birtok legközelebb parcellázásra kerül. A parcellák vásárlására Eszény, Ágtelek és Szalóka községek kiscgazdái jelentkeztek. Az előzetes megállapodások már megtörténtek.

Az iparos dalárda ünnepélye. A helybeli iparos dalárda a tüzoltó kongresszus alkalmával tartotta fennállásának 25 éves jubileumát. Vasárnap d. e. 11 órakor a színházban matinét rendezett a dalárda, a melyen közreműködött a máramaroszigeti, nagybányai és nagykárolyi iparosdalárda és nemkülönben a helybeli dalegyesület és a honvédszenekar. A matiné minden program pontja fényesen sikerült. *Kerekes* Eszti ke szavalata gyönyörűen sikerült. A zenekar nyitánya is megkapóan szép volt. Az egyes dalárdák egy-egy számmal szerepeltek a matinén; egyik dalárda szebben énekelt mint a másiknál. A máramaroszigeti dalárdának a bariton szólója tetszett, a nagybányainak szép kuruc dala ért el nagy hatást, a nagykárolyinak a tenorja kellemes. A mieink természetesen külön dícsőretre nem szorulnak. Ezen matinét megelőzőleg szombaton a dalárdák szerenádokat adtak gróf *Széchenyi*

Viktor orsz. tüzolt. szövetség elnökének a a tiszteletére és Uray Gézáné tiszteletére pedig a lakása előtt.

Az Istvántériek panasza. Szóvá tettük már lapunkban azt az absurd állapotot, melyben városunknak egyik igen széppé és kedvéssé tethető tere, az Istvántér leledzik. Akár meleg idő van, akár eső, nem jó ott lakni. A téren az Irgalmasok korháza mellett vezet le egy piszkos árok, amelyben rendszerint méteres büzhött anyag fekszik, megfertőzve a környék levegőjét. A múlt héten a hatóság az ottani lakosok kérelmére kitisztította és fertőtlenített. Ma már ott vagyunk vele ahol a mádi zsidó. Ez nem elegendő. Annak a csatornának a készítése elvan hibázva, mert az alsó része magasabban fekszik, s visszafele folyik benne a víz. Sőt maga a tér is alacsony fekvésű, esőzések alkalmával hajókázni lehetne rajta. Poros úton pedig keresztül kasul rohannak a szekerek, valóságos porfelleg lepi el az egész tájéket. Egészségi szempontból mindakettő káros, a hatóságnak nem volna szabad összetett kézzel nézni. Más városokban kapnak az ilyen tereken. Üdülőhelyeket létesítenek rajtuk. Nálunk mért van ez a nemtörődomség. Jogos óhajuk az Istvántéri lakosoknak, hogy azt a szépterületet vegye gondozás alá a városi hatóság, parkiroztassa, lássa el kerítéssel, a víz levezető csatornát pedig hozassa rendbe, s mentse meg az ott lakó közönséget az állandóan büzhött, fertőzött levegőtől.

Elégett termés. Lévay Mihály mikolai fölbirtokos, tagjában a múlt esütörtökön az összes termés elégett. A kár mintegy 18 ezer korona. A termés biztosítva volt.

Nyári mulatság. Az ungvári kath. legényegyesület a múlt vasárnap a Széchenyi-ligetben konfetti, szerpetin és világostáival egybekötött jótékonycélu tánemulatságot rendezett.

Teritőn összeégett gyerek. A múlt nap Jó József kakszentmártoni lakos egy hónapos gyermekét, ki meghalt, a szoba közepére szépen kiterítette és fejéhez égő gyertyákat helyeztet. Azután az apa távozott a szobából, az anya pedig keservében annyi pálinkát ivott, hogy nyomban elaludt tőle. Ez alatt az égő gyertya hamva a teritőre hullott és az meggyuladt. A szomszédok akkor vették észre a tüzet, midőn már a kis gyermek szénné égett. Ha egy pár perczel később látják meg a veszedelmet, úgy a busuló anya a házzal együtt porrá ég.

Nagy tűz Kisarban. A napokban Kisar községben tűz ütött ki, melynek csakhamar husz ház esett martalékkául. A tüzet, nehezen bár, a fehérgyarmati és mátészalkai tüzoltóság lokalizálta. A kár biztosítás révén részben megtérül.

A templom rablók büntetése. Közel múltban történt, hogy elvetemedett mester legény a halmi-i r. k. templomba betört. Az ellopott tárgyak mind megkerültek ugyan, a tettesek azonban nem kerültek el a törvény jól megérdemelt szigorát. A törvényszéki tárgyalás alkalmával ugyanis Rózentál 1 évi, Kálmán Lajos pedig 4 havi fegyházbüntetést kapott. Az ítélet jogerős.

Kedvezmény a községi jegyzőknek.

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter a napokban körrendeletet intézett valamennyi vármegyei törvényhatóság első tisztviselőjéhez és tudomásokra hozta, hogy már az 1908—1909. tanévtől kezdődőleg a községi és körszéki jegyzők leányárvaí és leánygyermekéi részére 25 ingyenes és 50 félfizetéses tanulmányi alapítványi helyet létesített. A szóban lévő alapítványi helyek betöltésére vonatkozó pályázati hirdetményt mindenkor a Magyar Gazdaasszonyok Országos Egyesülete fogja kibocsátani. (92.835—1909, B. M. számú körrendelet.)

Galamb helyett testvér. Czipt József várpalánkai lakos 11 éves fia az elmúlt héten atyja távollétében annak fegyverével kiment az udvarra galambokra vadászni, de az első lövésre galamb helyett négy éves leány testvérkéjét találta oly szerencsétlenül, hogy az nyomban meghalt.

Betörés. Csütörtökre virradó éjjel Friedman Ch. beregszászi szatós üzletében betörők jártak, s onnan amit csak lehetett, mindent elvittek. S miután pénzt keveset találtak dühökben az el nem vihető tárgyakat összetörték.

Ujabb adományok a tüzoltó kongresszus céljaira. Fried Ferenc 10 K, Pap György Sz. Hegy 2 K, Márkus Márton 10 K, Jankovics János 5 K, Radó Bertalan 10 K, Werner Oszkár 4 K, Noéh Zoltán 2 K, R. Nagy Endre 2 K, László Zoltán 2 K, Farkas Jenő 2 K, Losonczy István 2 K, Dr. Kelemen Samu 50 K, Páskuj Teréz 4 K, Veisz Ignáé né Lővi József Lippó 2 K, Jakab Antal 40 fill. Zommer Károly 10 K, Csomai Imre 20 K, Dr. Ehrenreich Lipót 10 K. Hölgyek díjára. Csomay Imréné 4 K.

Olvasóinkhoz. *Weisz Zoltán szatmári új könyv-, zenemű- és papirkereskedőnek* mai számunk mellékletén közölt üzletmegnyitási jelentésére t. olvasóink b. figyelmét felhívjuk és modern üzletét a n. é. közönség b. partfogásába melegen ajánljuk, mely ugy a külső, mint belső berendezésével az összes hasonló üzleteket felülmulta.

A huselárusítás ügyében a földmivelésügyi miniszter új szabályrendeletet hozott. A f. hó 1-én életbelépett szabályrendeletre vonatkozó tájékoztatást főbb pontjaiban itt közöljük. Minden fogyasztásra szánt állat levágása előtt egészségi állapota tekintetében megvizsgálandó. Szarvasmarha és ló előzetes szemle alá veendő még akkor is, ha a hus és többi részek magánfogyasztás céljaira foglalkoztatni. Az alkalmas hus bélyegzővel látják el. A bélyegek mindkét testrészén alkalmazandók. A hus mindig tiszta, hűvös és száraz helyen kell tartani, ellenben az eddigi szokástól eltérően az utcára kiakasztani vagy másként pornak, piszoknak kitenni — nem szabad. A hus vágáshoz szükséges tárgyaknak mindig tisztáknak kell lenniük. A mészárszékek és hentesüzletekben a hus ára egyes fajok és lehetőleg testrészek szerint is külön e célra szolgáló táblán szembeöltő helyen jelzendő. A hussal házalni tilos. Az egészséget nem veszélyeztető, de csekélyebb értékű hus elárusítása céljából a szükséghez képest „hatósági mészárszék” állíttatik fel,

Használt tankönyveket fél árban ajánlom a t. szülők és tanuló ifjúság figyelmébe

LÖVY MIKSA könyvkereskedő Szatmár, Deák-tér, Főtőzsde mellet.

ahol az elárutást az állategészségügyi hatóság által megállapított áron és időben eszközli. A hatósági husszékéből 3 kg.-nál többet egy-egy félnek egy napon eladni nem szabad. Husárutók, hentések, vendéglősök stb. és általában olyanok, akik a hus árutását vagy feldolgozását iparszerűen üzik, hatósági mérszárzékéből húst nem vásárolhatnak. Aki a miniszteri rendeletben foglalt rendőri tilalmat vagy rendelkezéseket megszegi, 15 napig terjedő elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Járványok fellépésénél, midőn magunkat abszolút tiszta ivóvíz által kell a fertőzéstől óvni, a tiszta gránitsziklából eredő **Mattoni Giesshübl**i igen ajánlatos.

Aki egy jó varrógépet óhajt venni, az forduljon teljes bizalommal **Hammer Ignátz** műszerészhez Szatmár, **Battyhányi-utca 1-ső sz.**, mert mint értesültünk, megszerezte a világhírű „Pfaff” gépek egyedüli képviselőjét és ez maga is már a legnagyobb biztosítékot nyújtja arra, hogy egy kitűnő varrógépet kap az, aki nála szerezi be ezen czikkben a szükségletét.

A legolcsóbb óra és ékszer üzlet **Kepes David** mű-órás és ékszerésznél, közvetlen a Színházzal szemben, nagy raktár mindennemű ékszerekben, órákban. Tajtékeműekben és látszerési czikkben — a legolcsóbb árak mellett. **Minden óra javítás egy évi jótállással csak 80 krajczár.**

Női zenekar a Hungáriában. Egy budapesti elsőrendű női zenekar a Hungária kertjében megkezdte hangversenyét f. hó 8-án szombaton és a következő napokon.

Weisz Zoltán modern könyv-, zenemű- és papirkereskedését a Gutman-palota sarokhelyiségében, fényesen berendezve, megnyitotta!

Üzlet átvétel. A Néhma Lajos József kávéüzletét átvette **Benkő Sándor**, kinek előzőkenysége és szakképzettsége biztosítja a vevő közönséget. 10—12%-al olcsóbban szerezhethetjük be a kávé szükségletünket mint bár hol.

A honvéd sörcsarnokban kitűnő ebéd kapható 80 krajczárért. Kenyérrel 83 krajczár

Nyilttér.

Kitűnően megvéd a

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
természetes érvényes
SÁVANYUVÍZ

A dűgő egéssé

sokféle infectiosus
bajtól; a pusztá
gránitsziklából
fakad.

Több epidémiánál fényesen bevált.

E rovat alatt közölteért nem felelős a szerk.

Nyomatott a Pázmány-sajtóban Szatmáron.

Árlejtési hirdetmény.

A halmi-i róm. kath. plebániának építkezésére alulírott mint megbízott zárt versenytárgyalást hirdetek.

A versenyezni óhajtók felhívatnak, hogy a plebánia építési munkálatainak elvállalására vonatkozó szabályszerűen kiállított s pecséttel lezárt borítékban elhelyezett ajánlataikat legkésőbb folyó évi **augusztus 23-án** déli 12 óráig nyújtsák be a halmi-i róm. kath. plebániái hivatalhoz. A később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek. A versenytárgyalás ugyancsak folyó évi augusztus hó 23-án d. u. 4 órakor tartatik meg a halmi-i róm. kath. plebániái hivatalban.

A tervezet a fenti plebániái hivatalnál megtekinthető. Az építkezésre és az általános és részletes feltételekre nézve pedig az állami építkezéseknél szokásos feltételek a mérvadók. Ugyancsak a fenti plebániái hivatalnál szerezhető meg az eredeti költségvetés másolata 3 korona lefizetése ellenében. Ajánlatok csakis az eredeti költségvetés alapján vétetnek figyelembe.

Az ajánlatokhoz 800 korona bánatpénz készpénzben, vagy államérvényes értékpapirokban esatolandó. Bánatpénz nélkül ajánlatok nem fogadhatnak el.

Az egyházközség fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között — az ajánlott árra való tekintet nélkül — szabadon választhasson.

Kelt Turterebesen, 1908. aug. hó 18-án.

Dimand Lajos,
h. esperes.

100.000

lázat tesz tönkre a szük czipő. Aki ennek ellensége, önmagának meg jóbarátja, az rendelni fog izlése szerint czipőt

VALEK és RAJZ

czipész mesterek üzletében

Szatmár, **Eötvös-u. 2. szám.**
(Heinrich-palota.)

ŐSZI SARJU

Legelő

300 hold kiadó

a csonkási bérletünkön.

NEUSCHLOSZ TESTVÉREK

Szatmár, **Deák-tér 7. sz.**

Telefon szám 16.

IFJ. **RUBINSZKY FERENCZ**
IPARMŰVÉSZETI MŰHELYE
SZATMÁR, UJ-UTCA 3. SZ. (SAJÁTHÁZ).

Modern háló, ebédlő, szalon vagy uri szoba berendezések, valamint leány-szoba berendezések művészi kivitelben készülnek.
KIVÁNATRA TERVEKKEL IS KESZSÉGGEL SZOLGÁLOK.

Fogorvosi műtermem

és lakásom a Lévy-palota emeletén, Hám János-utca 12-ik szám alatt van (a kir. törvényszéki palotával szemben). Kiváló tisztelettel **BAKCSY**, fogorvos.

és lakásom a Lévy-palota emeletén, Hám János-utca 12-ik szám alatt van (a kir. törvényszéki palotával szemben). Kiváló tisztelettel **BAKCSY**, fogorvos.

Az alábbi elsőrangú cégeket a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak különös figyelmébe ajánljuk.

Gárdos Ferencz könyvkötő

Szatmár, Kazinczy-utca 6. sz.

Ajánlja ujonnan és a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

KÖNYVKÖTÉSZETÉT

a mélyen tisztelt közönség szíves figyelmébe.

KOMÁN JÁNOS köszörős-mester
SZATMÁRON

a Központi vámházzal szemben.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy

köszörős műhelyemet

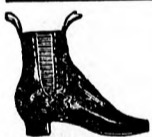
1907. aug. 1-étől (régii helyéről) az Iskola-köz sarkáról néhány lépcsővel beljebb, a püspöki r. k. fiu elemi iskola kerthelyiségébe **helyeztem át.** Műhelyemben borotva, olló, zseb-, konyha- és asztali kések érvágó, köpülőző gépek, valamint bádogos és szabó ollók köszörülését jutányos árakban vállalom el.

Készítendő munkákért kívánatra házhoz küldök.

A m. t. közönség szíves pártfogását kérve,
tisztellel **KOMÁN JÁNOS.**

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban Szatmár, Iskola-köz.

A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű czipők és oszlmák is készülnek.

Vuja János

-hoz, **SZATMÁR, Deák-tér,** (Keresztes András-féle ház aki dusan felszerelt **czipő-raktárában** csakis **valódi finom bőrből,** a már is világhírű hazai gyárakban czipőket és oszlmákat **nagyon is versenyképes árak mellett** hozza forgalomba és üzletéből minden olcsóbb rendű készítményt a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kiküszöbölte, és a kinek áruinak csinoság dolgában is párját ritkítja

Mindenkinek saját érdeke, hogy üveg, porcellán és lámpa-árusükségletét .. Oesztreicher Tóbiás

gyári nagy raktárában szerezze be **SZATMÁRON, Deák-tér 21. sz. a.,** és a nagybányai fióküzletében

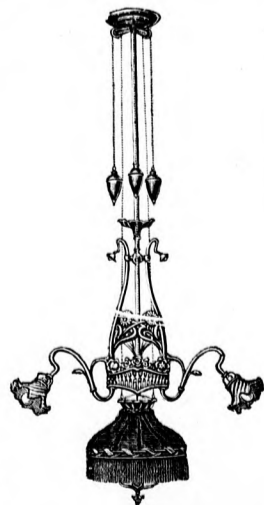
Ajándék áruk: Tisztelettel tudatom, hogy a nyári idény alkalmára dusan felszerelt üveg és porcellán üzletemben az árakat tetemesen leszállítottam. — Helyszüke

miatt csak a következő tárgyak árai szolgáljon tájékozással:

Valódi karlsbadi 6 személyes étkező készlet	K 14.—től feljebb.
„ „ 6 „ teás „	K 6.—től „
„ „ 6 „ kávé „	K 5.60-tól „
„ „ 6 „ feketés „	K 5.60-tól „
„ „ „ mosdó „	K 8.—től „
„ „ teás csésze préselt 6 pár	K 1.90-től „
„ „ kávé „ 6 pár	K 1.90-től „
„ „ feketés „ 6 pár	K 1.50-től „

Csiszolt kristály üvegből különböző diszítéssel Liquörös „ 6 „ K —.95-től feljebb
Vizes készlet 6 személyre K 1.70-től feljebb Talpas üvegtál 6 tányérkával K 1.30-tól „
Boros „ 6 „ K 1.30-tól Csigaszerveztű diszcs függő lámpa 5.80-tól „

Kiházasítási berendezések és ajándék disztárgyak, dus választékban, kivételes előnyökkel kaphatók. **Villamos oszillárok** nagy választékban. Házi telephon, villamos csengő és villanyvilágítási bevezetések, valamint javítások jutányos árban, pontosan eszközöltetnek. Villamoségő drbja 60 f. Mindenféle ujdonsági villamos égő kapható.

BABAKOCSIK ÉS HINTALOVAK!

Megkezdődött a nyári vásár!

Óriási választék ujdonságokból, melyek egyedül csak

a Szatmári Bazárban

Kazinczy-u. 10. sz. alatt kaphatók a leggyorszerűbbtől a legizlésebb tárgyak, u. m.: játék, díszmű, rövid, nürnbergi, aczél, tajték, üveg, porcellán és öntvény-árak, grammophonok, fonographok, lemezek és hengerek óriási választékban, mélyen leszállított árak mellett vásárolhatók

BLATNICZKY ISTVÁN

SZATMÁR, Kazinczy-utca 10. sz. alatt levő

„SZATMÁRI BAZÁR“-JÁBAN.

MÉRSÉKELTEN SZABOTT ÁRAK!

Automobilok és 3 kerekű triciklik.

Óriási választék francia babákban.

Mielőtt személy, jelzalog, vagy építési .. ..

KÖLCSÖN

íránt intézkednék, kérjen díjtalanul prospektust.

MELLER L. EGYED — BUDAPEST
IX., Lónyai-utca 7. szám. — Telefon-Interurban 46—31.

HORVAY és SZABÓ

festők Szatmár, Kinizsy-u. 29.

Elvállalnak szobafestést, mázolást, czim- és czimer-festést, valamint aranyozást és tapétázást. Templom festéseket minden stíben.

:: :: **Üveg czimtaáblák készítése** :: ::

Kölesön-könyvtár

Kazinozy utca 16. sz. alatti üzletemben a magyar irodalom régi és legújabb jeles íróinak művei olcsó díj mellett kölesön vehetők. — **Cseplák Bálint.**

Értesítés. Értesítem a m. t. közönséget, hogy ház, birtok, üzlet és lakásközvetítő irodámat Várdomb-utczába, az izr. templommal szemben helyeztem át. **Zichermann Mór**

Elsőrendű porosz kőszén és vágott tűzifa

valamint

**I. rendű bükkhasábfa,
I. rendű gyertyánfa,
I. rendű cserfa,
I. rendű tölgyfa,**
vastag hántott vargafa,
többféle dorongfa kapható

Fischer Herman

fakereskedőnél Szatmár,
Bárhory-utca 10. sz. Telefon 122.
Raktárak: a lakásnál, a Szentvér-
és máv. állomásnál.

Hammer Ignátz

műszerész, kerékpár és varrógép-
raktár Szatmár, Batthyányi - u. 1.

Schwarcz Albert-féle bolthelyiségben.

Világhírű

„Pfaff“

varrógépek Szatmárme-
gye egyedüli képviselője.

**Kedvező részletfize-
tés, 8 éves jótállás.**

Szakszerű javítóműkely

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

FÁBIÁN GYÖRGYNÉ

mű- és élővirág üzlete SZATMÁR-
NÉMETHI, Rákóczi-utca 26-ik szám.

Sürgönyezim: FÁBIÁNNÉ. Telefon-szám: 148.
Ajánl menyasszonyi, bál- és névnapi csokrok,
mell- és fejdíszek, virágkosarak, jardiniere,
ünnepi és gyászkoszorúk, Makart rendezetek
és diszitményeket. — Cserépes virágokat,
szobai dísznövényeket, mindenféle művirágo-
kat és templom-diszítéset, jutanyos árban.

Utítárs kerestetik

az augusztus hó 8-iki, vagy a
szeptember hó 4-iki Lourdesbe
és esetleg Rómába induló za-
rándok utra. — Bővebb fevilá-
gosítást a kiadóhivatal nyújt.

Uj tűzifa raktár!

Van szerencsém a n. é. közönséget
értesíteni, hogy több évi tapasztalásom
arra az elhatározásra juttatott, hogy Szat-
márnémeti város közönségének a legjobb
minőségű tűzifával való ellátása végett

UJ TŰZIFA RAKTÁRT NYISSAK.

Köbméterenkint vagy ölenkint a
legteljesebb mértéket adom, amit eddig
a n. é. közönség nem igen tapasztalhatott.
Uj tűzifa raktáramban kapható I-ső
és II-od rendű gyertyán-, bükk- és
tölgyfa olcsó árak mellett.

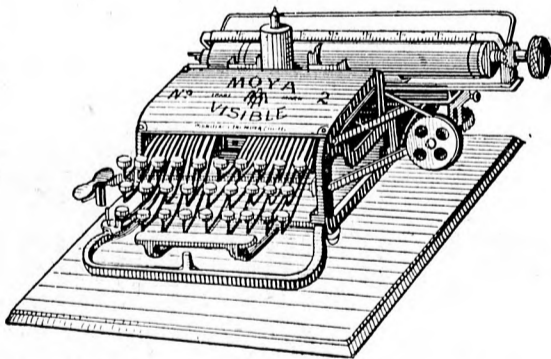
Ügyszintén vágott tűzifa is kap-
ható. A telep saját házamnál, István-
tér 22. szám alatt, valamint a MÁV.
állomásánál van. A megrendelése-
ket István-tér 22. sz. alatti házam-
hoz kérem.

Főtörökvésem oda fog irányulni, hogy
a n. é. közönséget a legnagyobb meg-
elégedésére kiszolgáljam, ugyanezért
beesés partfogását kérve, maradok

mély tisztelettel

MÓNUS LAJOS tűzifakereskedő.

➔ **Már nem drága az írógép!** ➔

Moya elsőrendű írógép csak 200 K.

Csekély részletfizetésre 20 százalékkal drágább. Látható írás, erős bil-
lentyükkel, a legfinomabb angol acélból. Az angol ipar remeke. Min-
denki egy napi gyakorlat után feltűnő gyorsan ír rajta. Irodáknak,
hivataloknak, kereskedőknek stb. nélkülözhetetlen. Kivánatra utazóink
által eredetileg bemutatjuk. Kezelése egyszerű. Nem romlik. 3 évi jótállás.

Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat

írógép osztálya

Budapest, VII. kerület, Dembinszky-utca 28. szám.